

Súd: Krajský súd Košice  
Spisová značka: 2Co/88/2025  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121497987  
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2025  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská  
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:6121497987.3

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudkyň JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Olgy Mičietovej v spore žalobcov 1/ A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C., A. X, 2/ D. E., nar. XX.X.XXXX, bytom F. G. X, C., 3/ D. H., nar. XX.X.XXXX, bytom I. X, C., 4/ J. J. K., nar. XX.X.XXXX, bytom L. XX, C., všetci zastúpení JUDr. JCLic. G. E., A., M., IČO: 52 858 774, Južná trieda 28, Košice, proti žalovanému: Mesto Košice, IČO: 00 691 135, Tr. M. XX/X, C., o zaplatenie 3.940,81 € s príslušenstvom, sudkyňou JUDr. Vierou Kováčovou, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Mestského súdu Košice č.k.K2-20C/40/2021-213 zo dňa 1.4.2025, takto

### rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok v napadnutom zamietavom výroku a vo výroku o trovách konania.

Náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu n e p r i z n á v a.

### odôvodnenie:

1.Mestský súd Košice ako súd prvej inštancie rozsudkom uvedeným v záhlaví zaviazal žalovaného povinnosťou zaplatiť žalobcom sumu 388,99 € s 5% ročným úrokom z omeškania od 1.9.2021 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žalobcovia sú povinní nahradiť žalovanému trovy konania v miere 80,26%.

2.Rozhodol tak o žalobe žalobcov, ktorou sa domáhali od žalovaného zaplatenia sumy 3.940,81 € s príslušenstvom – úrokom z omeškania od 1.9.2021 do zaplatenia titulom bezdôvodného obohatenia v zmysle ust. § 452 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalobcovia dôvodili, že sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcimi sa v kat. úz. C. N. L., okres C. J., B. C. –C. N. L., zapísaných na LV č. XXXX ako parcela registra E č. 790/501, na LV č. XXXX ako parcela registra E č. 789/501, na LV č. XXXX ako parcela registra E č. 788/2, na LV č. XXXX ako parcela registra E č. 785/501 a na LV č. XXXX ako parcela registra E č. 786/501 a uviedli aj svoje spoluvlastnícke podiely na týchto nehnuteľnostiach. Žalovaný je vlastníkom stavieb: Športové ihrisko s tribúnou, C. N. L., postavených na parcele registra C č. 1117/1, ktorá nie je zapísaná na LV a stavba C. – O. F., C. N. L. M.. P. XXXX, postavenej na parcele registra C č. 1118/2, stavba zapísaná na LV č. XXXX. K parcele registra C č. 1118/2 nie je založený list vlastníctva. Žalovaný pozemok užíva tým, že má na nich postavenú stavbu, a to futbalové ihrisko a v prípade kolkárne ide o pozemok, ktorý síce nie je pod stavbou, ale je súčasťou oploteného areálu a tvorí prístup ku kolkárni. Žalobcovia sa teda domáhali vydania bezdôvodného obohatenia za užívanie konkretizovaných parciel, a to pozemku pod futbalovým ihriskom a náhradu zriadenú za pozemky okolo kolkárne s prístupom ku kolkárni a za pozemky, na ktorých je postavená budova kolkáreň. Výšku bezdôvodného obohatenia preukazovali znaleckým posudkom č. 68/2016, ktorý vyhotovil znalec J. Q. N. a ktorý určil všeobecnú hodnotu ročného nájmu v sume 4,347 €/m2. Pozemky, ktoré sú užívané žalovaným boli vyčlenené geometrickými plánmi a výmera, ktorú žalovaný užíva vo

vzťahu k žalobcom podľa ich spoluvlastníckych podielov bola súdom vypočítaná na m2. Žalobcovia si uplatnili aj zákonný úrok z omeškania vo výške 5% od 1.9.2021, nakoľko predžalobná výzva bola žalovanému doručená 30.8.2021.

3.Pôvodná žaloba bola podaná na Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní, ktorý vydal platobný rozkaz a žalobe v celom rozsahu vyhovel, proti nemu však podal včas odpor žalovaný, v ktorom síce nepoprel, že na časti žalovaných pozemkov sa nachádza športové, teda futbalové ihrisko v jeho vlastníctve, avšak odvolával sa na ust. § 4 zákon č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli do vlastníctva štátu na obce a na vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Na pozemkoch, ktoré sú vo vlastníctve žalobcov a na ktorých sa toto futbalové ihrisko s tribúnou nachádza, vzniklo zákonné vecné bremeno v prospech žalovaného, ktorému zakladá právny titul na užívanie. Poukazoval na judikatúru všeobecných súdov, ale aj ústavného súdu, že žalobcovia v tomto prípade nie sú oprávnení požadovať náhradu za zriadenie vecného bremena podľa uvedeného zákona v časti žalovaných pozemkov vo forme opakujúceho sa plnenia, pretože táto náhrada mohla byť len jednorazová a zároveň vzniesol námietku premlčania. Okrem toho namietal aj výšku uplatňovaného nároku.

4.Na základe tohto odporu bol platobný rozkaz zrušený a pôvodne Okresný súd Košice II vo veci konal a vykonával dokazovanie. V poradí prvým rozsudkom zo dňa 29.3.2022 žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal žalobcom aj plnú náhradu trov konania. V dôsledku odvolania žalovaného Krajský súd v Košiciach uznesením č. 2Co/141/2022 zo dňa 5.10.2022 zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vytkol súdu prvej inštancie, že súd bez opory v dokazovaní konštatoval, že podnikateľské účely slúži aj futbalové ihrisko s tribúnou, pričom v obdobnej veci tak Okresný súd Košice I ako aj Krajský súd v Košiciach rozhodoval, tam žalobkyne netvrdili, že futbalové ihrisko s tribúnou slúži na podnikateľské účely. V tomto posudzovanom spore, preto nebol preložený dôkaz o tom, že športové ihrisko s tribúnou slúži na podnikanie, aj keď žalovaný v priebehu sporu požadoval aplikáciu zákona č. 66/2009 Z.z. preto záver o tom, že k pozemkom pod futbalovým ihriskom s tribúnou zákonné vecné bremeno v prospech žalovaného nevzniklo je predčasný a ničím nepreukázaný. Taktiež krajský súd poukázal na nepreskúmateľnosť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie ohľadne pozemkov pod kolkárňou, aj keď žalovaný aplikáciu ustanovení o bezdôvodnom obohatení súdom prvej inštancie nerozporoval. Tiež vytkol súdu prvej inštancie, že v odôvodnení rozsudku neuvádza a nešpecifikuje, za ktoré pod kolkárňou pozemky a akú výmeru a akú sumu priznal. Poukázal pritom odvolací súd aj na najvyššiu judikatúru najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR s tým, že podľa zákona č. 66/2009 Z.z. ide o jednorazovú odplatu, ktorá sa premlčuje v trojročnej lehote od účinnosti zákona. V uvedenom uznesení sa odvolací súd vyjadroval aj k výkladu žalobcov, že sa na športové areály nevzťahujú ust. zákona č. 66/2009 Z.z., pričom poukázal na známy judikát s tým, že ust. § 4 ods. 1 počíta aj so športoviskami. Poukázal aj na, že v kat. úz. C. N. L. na LV č. XXXX sú zapísané stavby, ako M.. P. XXXX tribúna so šatňami, druh stavby 20 iná budova postavené na parc. č. 1117/3 a M.. P. XXXX kolkáreň, druh stavby 19 budova pre šport a rekreačné účely vo vlastníctve žalovaného, teda ide o stavby, ktoré naňho prešli zo zákona č. 138/1991 Zb., o čom je spísaný Protokol o prechode vlastníctva zo dňa 29.10.1992. Do vlastníctva žalovaného prešlo športové ihrisko s tribúnou a kolkáreň, pričom futbalové ihrisko so spevnenou trávnatou plochou by bolo možné považovať za inžiniersku stavbu podľa zákona č. 50/1976 Zb. (stavebný zákon) § 43a ods. 3 písm. o/.

5.Súd prvej inštancie opätovne vo veci vykonal dokazovanie, pričom žalobcovia zotrvali na svojom žalobnom návrhu a žalovaný taktiež na svojich tvrdeniach. V konaní pritom nebolo sporné, že žalobcovia sú podielovými vlastníckymi uvedených pozemkov a tiež nebolo sporné, že na časti týchto pozemkov sa nachádza športové ihrisko v jeho vlastníctve. Bola medzi nimi sporná iba právna otázka, a to či k pozemkom, ktoré sú vo vlastníctve žalobcov a na ktorých sa nachádza futbalové ihrisko s tribúnou vzniklo zo zákona č. 66/2009 Z.z. vecné bremeno v prospech žalovaného, ktoré mu zakladá právny titul k ich užívaniu. V týchto intenciách žalovaný vzniesol aj námietku premlčania. V súlade s vysloveným právnym názorom odvolacím súdom, súd prvej inštancie konštatoval, že na časti žalovaných pozemkov, a to parcela registra E, parcela č. 790/501, 789/501, 788/1, 788/2, 786/501 a 785/501, na ktorých sa nachádza športové futbalové ihrisko vo vlastníctve žalovaného je potrebné aplikovať ust. zákona č. 66/2009 Z.z., a preto v tejto žalobe zamietol. Ide teda o nárok za užívanie parciel pod športovým ihriskom. Poukázal pritom aj na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR vo veci priznávania primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa uvedeného zákona, kedy sa ustálil názor, ktorý sa vo veci priznávania primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993

Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov s tým, že nemôže tomu byť inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z.. Aj v tomto prípade náhrada za zákonné vecné bremeno mohla byť len jednorazová a premlčacia lehota plynie od účinnosti tohto zákona, preto v tento časti žalobu zamietol.

6.Čo sa týka časti pozemkov pod C. - O., žalovaný nespochybňoval, že sa na tieto pozemky nevzťahuje aplikácia zákona č. 66/2009 Z.z. Súd prvej inštancie pritom špecifikoval tieto pozemky nachádzajúce sa pod kolkárňou a ako aj ich výmeru podľa spoluvlastníckych podielov žalobcov. Za obdobie od 30.8.2020 do 30.8.2021 vo výške určenej znaleckým posudkom, t.j. 4,347 €/m<sup>2</sup> za špecifikované pozemky, ktoré sa nachádzajú pod kolkárňou, teda celkove priznal žalobcov nárok na zaplatenie sumy 388,99 €. Právne podložil toto rozhodnutie ust. § 123, § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pri tejto finančnej náhrade mal súd za to, že žalobcom patrí náhrada vo výške nájomného, ktoré by im bolo poskytované pri riadne uzavretom právnom vzťahu zainteresovaných sporových strán. Čo sa týka výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal práve zo znaleckého posudku č. 68/2016 znalca J. Q. N., ktorý napokon žalovaným ani relevantným spôsobom rozporovaný nebol. Súd priznal žalobcom zároveň aj zákonný úrok z omeškania v zmysle ust. § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 3 VI. nar. č. 87/1995 Z.z. O trovách konania rozhodol v zmysle § 155 ods. 1, § 162 ods. 1 CSP a priznal strane žalovaného náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci v miere 80,26 %.

7.V zákonnej lehote žalobcovia podali proti zamietavému výroku rozsudku a výroku o trovách konania odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b/, písm. f/ a písm. h/ CSP. Navrhli, aby odvolací súd rozsudok Mestského súdu v Košiciach napadnutý odvolaním v rozsahu napádaných výrokov zrušil a vec vrátil mestskému súdu na ďalšie konanie a zaviazal žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške. Žalobcovia pri podaní žaloby vychádzali z právnej istoty a legitímneho očakávania, že odplata im patrí, lebo takto súdy rozhodli už v predchádzajúcich konaniach. Tieto očakávania sú založené na samotnom zákone, ktorý nehovorí, že odplata za existenciu vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. má byť jednorazová, ako je to uvedené v iných zákonoch, a zároveň aj predchádzajúcimi rozsudkami okresných súdov, krajských súdov a Najvyššieho súdu SR na ktoré poukazovali. Aj Ústavný súd SR v judikatúre už vyslovil, že účelom princípu legitímneho očakávania je ochrana súkromných osôb pred nepredvídateľným mocenským zásahom do ich právnej situácie, na vyústenie ktorej do určitého výsledku sa spoliehali. Rozhodnutie, ktoré napádajú odvolaním, teda zhoršuje doterajšiu pozíciu žalobcov oproti predchádzajúcim rozhodnutiam je v napätí s legitímnymi očakávaniami a súd s touto skutočnosťou vo svojom rozhodnutí sa vôbec nevysporiadal. Mnohé súdy totiž priznali opakujúcu odplatu za vecné bremeno a rozsudky týchto súdov v odvolaní boli aj citované. Poukazovali aj na odlišné stanovisko sudcu Ústavného súdu SR K. M., v jednom zo svojich stanovísk uviedol (III. ÚS 340/2021), že je toho názoru, že v okolnostiach prípadu a jeho špecifity mal všeobecný súd priznať náhradu v čase, t.j. za obdobie zásahu do vlastníckeho práva sťažovateľov, a teda za zásah tu a teraz v súlade s legitímnymi očakávaniami. Podobne ústavný súd vyslovil aj taký názor, že nepravá retroaktivita môže tiež ústavne relevantne zasiahnuť do právnej istoty, teda do legitímneho očakávania. Konceptia legitímnych očakávaní rozširuje definíciu pojmu majetok podľa čl. 1 ods. 1 Dodatočného protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, resp. podľa čl. 20 Ústavy SR. Aj žalobcovia majú legitímne očakávania, že svoj majetok budú do budúca užívať, toto očakávanie im však znemožnil štát a zákonom č. 66/2009 Z.z. v súlade s výkladom Najvyššieho súdu SR v rozhodnutí z 30.11.2020 mu de facto vyvlastnil majetok, nakoľko vlastníkom ostalo iba holé vlastnícke právo, nakoľko obsahom vecného bremena je držba a užívanie pozemku pod stavbou vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby. Vlastník by mohol teoreticky iba previesť na inú osobu holé vlastníctvo, čo znamená reálnu nemožnosť takéto vlastnícke právo previesť. Podľa názoru žalobcov ani najvyšší súd a nie to ešte okresný súd vo svojom rozhodnutí, ba ani zákonodarca po 15 rokoch o účinnosti zákona nemôže povedať, že odplata za vecné bremeno podľa § 4 zákona č. 66/2009 Z.z. je jednorazová. Teda nemôže to povedať v čase, keď už mohli obce, mestá a samosprávne kraje vznášať námietku premlčania, lebo by to bolo v rozpore s princípom právneho štátu a v rozpore s princípom legitímnych očakávaní, tiež v rozpore s čl. 20 ústavy a čl. Dodatočného protokolu. Žalobcovia sa predmetnou žalobou domáhali vydania odplaty za ďalšie žalované obdobie, nakoľko v súdnom konaní, ktoré prebiehalo na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 13C/89/2019 žalobcovia žiadali vydať odplatu za užívanie ich nehnuteľnosti za obdobie od 28.7.2017 do 28.8.2019, a následne žiadali vydať odplatu za užívanie ich nehnuteľnosti aj za obdobie od 29.8.2019 do 29.8.2020, a keď touto žalobou žiadajú odplatu za ďalšie obdobie, majú na ňu zákonný nárok v súlade so zásadou právnej istoty. V tejto súvislosti poukázali aj na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, uznesenie sp. zn. 5Co/1/2023

z 15.2.2024, ktorý vyslovil názor, že ak v skončenom konaní strán sporu došlo k právoplatným súdnym rozhodnutím k vyriešeniu hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého sa aj tento nový nárok, odlišný len napr. rozhodným obdobím odvodzuje, je súd v ďalšom konaní daným vyriešením v skoršom súdnom konaní viazaný posúdením predbežnej otázky, čiže hovorí sa o tzv. prejudicialite. V prejednávanej spore žalobcovia pôvodne sa domáhali náhrady za vecné bremeno, ktoré vzniklo na základe zákona č. 66/2009 Z.z. vo forme opakovanej náhrady za príslušné obdobie a hoci neskôr zmenili právnu kvalifikáciu nároku na náhradu titulom bezdôvodného obohatenia, podstatným je, že žalobcovia sa domáhajú peňažného plnenia za užívanie tých istých pozemkov žalovaným, avšak za iné obdobie, neskoršie, a teda domáhajú sa plnenia, ktorého priznanie je závislé od posúdenia hmotnoprávnej otázky a tá už bola ako predbežná otázka súdom vyriešená. Žalobcovia tiež poukazovali na ďalšie rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach (napr. 6Co/8/2023 z 31.1.2023), ktoré sa týkali rovnakej právnej a skutkovej veci, kde v zmysle princípu právneho štátu, právnej istoty a princípu legitímnych očakávaní bola náhrada vo forme opakujúceho sa plnenia priznaná. Uvedené rozhodnutia sú podľa žalobcov plne aplikovateľné aj na daný prípad, a preto bolo nevyhnutné, aby súd prvej inštancie rozhodol v súlade s princípom právnej istoty, ten však tak nepostupoval. Vôbec neprihliadol na právoplatné vyriešenie hmotnoprávnej otázky a rozhodnutie súdu prvej inštancie teda vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobcovia ďalej poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.4.2023 sp.zn. 3Cdo/2/2021, ktorým bolo odmietnuté dovolanie B. Q. proti rozhodnutiu Krajského súdu v Prešove, keď v predmetnom konaní tento aplikoval zákon č. 66/2009 Z.z., pričom za užívanie pozemku pod futbalovým ihriskom priznal žalobcovi opakovanú náhradu. Najvyšší súd pritom rozhodnutie krajského súdu nepovažoval za odklon od ustálenej rozhodovacej praxe a vyslovene sa s týmto stotožnil. Podľa neho zákon o otázke náhrady za vecné bremeno mlčí, a preto je dôvodné aplikovať všeobecný právny predpis, a to Občiansky zákonník, pričom je spravodlivé, že náhrada má korešpondovať podmienkam na trhu v danom čase, a keďže nejde o konečné riešenie, ale o provizórium v podobe dočasného vecného bremena, náhrada sa javí ako adekvátne, ak vychádza z podmienok na trhu vždy v danom čase a náhrada sa poskytne len za skutočnú dobu trvania vecného bremena. Právo, akým je aj predmetné právo na náhradu za predmetný pozemok je typické tým, že nemá jednorazovú povahu, ale vzniká postupne a žalobkyňa sa právo čiastočne premičalo v rozsahu náhrady za tretí rok pred uplatnením práva na súde. Vecné bremeno síce legalizuje užívanie, no vo vzťahu k náhrade ide o stav v rozpore s právom, ak obec žiadnu náhradu neplatí a pritom sa na úkor žalobkyne obohacuje využívaním ich vecí. Poukázal aj na Ústavu Slovenskej republiky a jej čl. 20 ods. 4. Podľa žalobcov sa nedá stotožniť s právnym názorom Najvyššieho súdu SR s tým, že vyriešenie otázky primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona Národnej rady SR č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov je plne prijateľný a použiteľný aj na priznávanie primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. Nedá sa stotožniť v súvislosti s výkladom zákona a použitím historickej, teologickej, logickej a sociologickej metódy tiež z pohľadu cieľa, pre ktorý bol tento zákon schválený z dôvodu, pre ktorý bolo zriadené vecné bremeno a z časového hľadiska a časového trvania vecného bremena. Ak by odplata za vecné bremeno mala byť jednorazová, tak už nikdy nedonúti obce a samosprávne kraje, aby pristúpili k vysporiadaniu vlastníckych vzťahov k pozemkom pod ich stavbami a je to jedno, či už zámernými zmluvami alebo pozemkovými úpravami. Takýmto výkladom ako použil súd prvej inštancie sa absolútne popiera zmysel a cieľ tohto zákona. Pri vyriešení týchto právnych problémov sa súdy najprv zaoberali otázkou, či vecné bremeno zriadené zákonom je vôbec odpläté alebo bezodpläté a definitívne vyriešenie tejto otázky urobil až Najvyšší súd SR v roku 2015, teda skoro 6 rokov od účinnosti zákona. Väčšina okresných a krajských súdov však zaviedla takú rozhodovaciu prax, že odplata za vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z.z. má byť vo forme opakujúceho sa plnenia a je odplätá. Zo žiadneho ustanovenia Občianskeho zákonníka nevyplýva, že odplata za vecné bremeno má byť jednorazová alebo že je jednorazová. Ak by bol zákonodarca chcel zriadiť vecné bremeno s jednorazovou odplátou, tak by to bol zakotvil priamo do zákona tak, ako to urobil aj v iných zákonoch. V súvislosti s premičaním jednorazovej odplaty za zákonné vecné bremeno žalobcovia dôvodili, že o tom, že im patrí len jednorazová odplata sa prvýkrát dozvedeli až z rozhodnutia, proti ktorému smeruje toto odvolanie. Premičacia doba nároku za jednorazovú náhradu teda môže začať plynúť najskôr odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia. Sudcovia R. C., A. M. a S. M. stanovisko k uzneseniu Ústavného súdu SR PL. ÚS 7/2022-11 z 11.5.2022 uviedli, že súčasne platí, že aj v prípade, ak by došlo k premičaniu jednorazovej náhrady, nemôže to zakladať premičanie nároku na náhradu opakovanú en bloc. Ináč povedané zostane možné súdnou cestou uplatniť opakujúcu sa náhradu max. 3 roky spätne, pričom ak nebude oprávnený z vecného bremena v budúcnosti plniť dobrovoľne, bude takúto náhradu možné žiadať na súde opätovne za nasledujúce časové intervaly. Vznesenie námietky premičania mestom Košice má byť považované za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, žalobcovia márne uplynutie premičacej doby nezavinili a je

pre nich neprimerane tvrdým postihom. Na pochopenie situácie žalobcu a iných vlastníkov pozemkov, ktoré užívajú mesta poukazujú na konkrétny prípad z praxe. Vlastník pozemku podal prvýkrát žalobu na súde na zaplatenie jednorazovej odplaty za zákonné vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z.z. dňa 11.10.2011. Krajský súd v Košiciach zo dňa 13.6.2013 sp.zn. 2Co/155/2012 rozhodol, že nemá nárok na jednorazovú odplatu, ale na opakovanú náhradu vo výške nájomného za zákonné vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z.z., teda vlastník pozemku žiadal jednorazovú náhradu v čase, keď ešte nebola premlčaná, no sudy ho poučili, že nárok takýto nemá, ale má nárok na opakovanú náhradu.

8.Žalovaný sa k odvolaniu žalobcov písomne nevyjadril

9.Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací po kladnom posúdení včasnosti a prípustnosti odvolania podaného stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania a tiež viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok v odvolaní napadnutých výrokoch spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo (§34 a §355 a nasl. CSP o odvolaní) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Výrok zaväzujúci (I.) odvolaním napadnutý nebol a nebol predmetom prieskumu odvolacím súdom.

10.Rozsudok je v napadnutých výrokoch vecne správny, preto ho odvolací súd postupom podľa §387 ods. 1 CSP potvrdil. Rozsudok verejne bol vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach 18.9.2025, miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli v zákonnej lehote zverejnené na úradnej tabuli odvolacieho súdu a tiež na jeho webovej stránke (§219 ods. 1 a 3 za použitia §378 CSP).

11.Žalobcovia uplatnili odvolacie dôvody podľa §365 ods. 1 písm. b), f a h) CSP, o ktorých odvolací súd dospel k záveru, že tieto nie sú naplnené. Súd prvej inštancie dokazovanie vo veci vykonal v rozsahu potrebnom pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa zásad ustanovených v §191 ods. 1 CSP, z týchto dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil. V konaní nebola zistená žiadna vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolací súd postupom podľa §387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok ako vecne správny preto potvrdil vrátane závisiaceho, správneho a zákonného výroku o trovách konania založeného na zásade úspechu strany v konaní (§255 ods. 1 CSP).

12.Napadnutý rozsudok z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je plne akceptovateľný, presvedčivý, jasný a zrozumiteľný. V odôvodnení rozsudku súd dal odpoveď na všetky relevantné otázky, ktoré mali pre vec podstatný význam, správne, podrobne a presvedčivo nimi objasnil skutkový a právny základ rozhodnutia. Odvolací súd sa s dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu sa stotožnil a v odôvodnení svojho rozsudku v súlade s § 387 ods. 2 CSP preto sa obmedzuje len na konštatovanie správnosti. Odvolatelia v odvolaní v podstatnej časti už len opakujú argumenty namietané už aj v konaní pred súdom prvej inštancie a ich odvolacie námietky nie sú preto spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a odvolaciemu súdu neumožňujú prijať iné závery, než aké prijal súd prvej inštancie. Na doplnenie dôvodov rozhodnutia a zdôraznenie jeho správnosti odvolací súd uvádza:

13.Podstatou odvolacích námietok žalobcov je nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, keď na daný prípad aplikoval ustanovenia zákona č. 66/2009 Z. z., keď požadovali opakovanú náhradu za zákonné vecné bremeno odvolávajúc za na princíp legitímneho očakávania. Pokiaľ ide o charakter náhrady za zákonné vecné bremeno zriadené zákonom č. 66/2009 Z. z., daný zákon túto otázku nerieši a aj keď podľa predchádzajúcej súdnej praxe najvyšších súdnych autorít, ktorej základom bol nález Ústavného súdu SR z 12.10.2016 vo veci PL. ÚS 42/2015, pričom ústavný súd už aj v rozhodnutí zo 16.12.2009 vo veci III. ÚS 237/2009 sa priklonil k úvahám o opakovaných platbách primeranej náhrady počas trvania núteného obmedzenia a tak vlastníkovi pozemku v zmysle predchádzajúcej súdnej praxe okresných a krajských súdov podľa zákona č. 66/2009 Z. z. sa priznávala opakujúca sa (nie jednorazová) náhrada vo výške obvyklého nájomného, aktuálna rozhodovacia prax dovolacieho súdu v tejto otázke je jednotná v tom, že charakter peňažnej náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva zákonom č. 66/2009 Z. z. je jednorazový a patrí tomu, kto vlastníkom pozemku bol k 1.7.2009, t. j. v čase vzniku zákonného vecného bremena zaťažujúceho jeho pozemok a právo na jej zaplatenie sa premlčí v prípade márneho uplynutia trojročnej premlčacej doby (§101 o. z.).

14. Najvyšší súd SR ako súd dovolací argumentáciu o rozdielnom charaktere vecného bremena v zmysle zákona č. 182/1993 Z. z. a v zmysle zákona č. 66/2009 Z. z. nepovažoval za relevantnú pre priznanie opakovanej náhrady za zriadenie vecného bremena pritom ani vo svojom uznesení z 27.4.2022 vo veci 5Cdo/175/2019. Rozhodnutie nie je ojedinelé a posudzovanie formy tejto náhrady ako opakovanej za daných podmienok z týchto dôvodov by znamenalo odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, pričom odvolací súd rovnako, ako ani súd prvej inštancie pri rozhodovaní v danej veci nevzhladol žiaden dôvod, aby od tejto sa odklonil.

15. Rovnako ani samotná skutočnosť, že v čase podávania žaloby okresné a krajské sudy rozhodovali o charaktere peňažných nárokov (spolu)vlastníkov zaťažených pozemkov titulom náhrady za nútené obmedzenie ich pozemku vecným bremenom v obdobných prípadoch ako o opakovanej náhrade, nemôže zakladať legitímne očakávania žalobcov na rozhodnutie aj v tejto ich veci rovnakým spôsobom, hoci minimálne skrz ich zastúpenia v tomto spore advokátom im muselo byť zrejmé, že rozhodovacia prax okresných aj krajských súdov v tejto otázke sledujúc určujúcu rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít medzičasom zásadne sa zmenila. Pokiaľ odvolatelia namietajú preto, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v tejto veci odporuje princípom právnej istoty, a to s poukazom na dosiaľ prevažujúci právny názor o charaktere peňažnej náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva zákonom č. 66/2009 Z. z. v rozhodnutiach okresných a krajských súdov ako náhrady opakovanej, odvolací súd rovnako upriamuje pozornosť na skutočnosť, že rozhodnutia tak prvoinštančných, ako ani odvolacích súdov netvorila ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, ktorá pre formovanie súdnej judikatúry je určujúca. Aj Ústavný súd SR nespochybnil správnosť uvedeného názoru, keďže v obdobných veciach sťažnosti sťažovateľov boli odmietnuté (III. ÚS 624/2023 zo dňa 23.11.2023 s II. ÚS 427/2024 zo dňa 24.9.2024).

16. Okrem toho ESLP formuloval všeobecný princíp, podľa ktorého ani požiadavka právnej istoty a ani ochrana legitímneho očakávania nezahŕňa právo na ustálenú judikatúru (Unedic proti Francúzsku č. 20153/04). Judikatúra nemôže byť totiž bez vývoja a nie je vylúčené, aby, a to i pri nezmenenej právnej úprave, táto bola nielen doplňovaná o nové interpretačné závery, ale aj menená. I keď zmena judikatúry vyvoláva konflikt medzi požiadavkou právnej istoty a požiadavkou materiálnej správnosti súdneho rozhodnutia, v aplikačnej praxi súdov je možná. S ohľadom na ústavnoprávny princíp nezávislosti sudcu, ktorý vo všeobecnosti je viazaný len zákonom, opodstatneným dôvodom odlišného právneho názoru môže byť aj vývoj judikatúry k posudzovanej otázke (pozri napr. rozhodnutia ústavného súdu vo veciach III. ÚS 46/2013 alebo II. ÚS 346/2008).

17. Napadnuté rozhodnutie okresného súdu vychádza preto z ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a nemožno sa preto stotožniť s námietkou žalobcov, že toto porušuje princípy právneho štátu, či princíp ich legitímnych očakávaní. Zo všetkých týchto dôvodov náhradu za zákonné obmedzenie vlastníckeho práva zaťažením pozemku vecným bremenom v zmysle zákona č. 66/2009 Z. z. je potrebné chápať ako náhradu jednorazovú, na ktorú (spolu)vlastníkovi daného pozemku vzniklo právo ku dňu účinnosti daného zákona, t. j. k 1.7.2009. Keďže v zmysle §101 o. z. toto právo vlastníka zaťaženého pozemku sa premlčí v prípade márneho uplynutia trojročnej premlčacej doby, niet pochyb, že toto právo žalobcov v čase jeho uplatnenia žalobou na súde dňom 31.7.2019 bolo preto premlčané. Vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania súd prvej inštancie v danej veci rozhodol preto vecne správne, pokiaľ žalobu zamietol.

18. O trovách odvolacieho konania odvolací súd postupom podľa § 396 ods. 1 CSP rozhodol v súlade so zásadou úspechu zakotvenou v §255 ods. 1 CSP. Žalobcovia nemali úspech v odvolacom konaní a úspešnému žalovanému preukázateľné trovy odvolacieho konania nevznikli, preto stranám sporu trovy odvolacieho konania priznané neboli. O výške náhrady trov v zmysle §262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).